

УДК 658.14.012.7:339.727.22

Гоблик Володимир Васильович,
д.е.н., доц., заслужений економіст України, перший проректор,
Мукачівський державний університет,
Королович Оксана Омелянівна,
ст. викл. кафедри обліку та фінансів,
Мукачівський державний університет

ВНУТРІШНІЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ПРАВИЛЬНОСТІ ТА СВОЄЧАСНОСТІ ФОРМУВАННЯ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА З ІНОЗЕМНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ

Правильне та своєчасне формування статутного капіталу корпоративного підприємства з іноземними інвестиціями здатне створити стартове та умовно безстрокове джерело фінансування ліквідності господарської діяльності та захисту власниками своїх фінансових інтересів. Метою статті є визначення специфіки удосконалення методичного забезпечення внутрішнього фінансового контролю щодо правильності та своєчасності формування статутного капіталу корпоративного підприємства з іноземними інвестиціями. У процесі дослідження використано загальнонаукові методи індукції і дедукції, застосовано поєднання логічного та історичного підходів до вивчення елементів моделі контролю адекватності оцінки внесків засновників та легітимності статутного капіталу підприємства. Визначення специфіки удосконалення методичного забезпечення внутрішнього фінансового контролю статутного капіталу корпоративного підприємства з іноземними інвестиціями потребує диференціації площини процедур щодо правильності та своєчасності формування такого капіталу. В статті визначено, що однією з перших відбувається операція із формування статутної складової капіталу засновниками, за рахунок їх внесків або надходжень від первинно розміщених акцій. За результатами проведеного дослідження визначено, що підтвердження адекватності оцінки внесків засновників та легітимності (законності) сформованого статутного капіталу можливе на основі побудови відповідної моделі контролю майнової основи діяльності підприємства, котра повинна містити ряд наступних елементів: підтвердження вартості негрошових засновників, величини сплаченого капіталу, легітимності статутного капіталу (якщо одиницею власності є акція), встановлення легітимності циркулюючого капіталу. Згідно виділених положень можливою є побудова специфічної частини інтерактивної моделі контролю адекватності оцінки внесків засновників та легітимності статутного капіталу. Практична значущість отриманих результатів полягає у наступному: 1) здійснено диференціацію площини процедур внутрішнього фінансового контролю правильності та своєчасності формування власного капіталу підприємства; 2) виділено засоби удосконалення методичного забезпечення організації внутрішнього фінансового контролю формування статутного капіталу підприємства (зокрема, у площині оцінки внесків засновників, легітимності статутного капіталу підприємства та контролю правильності набуття статусу об'єкту з іноземними інвестиціями).

Ключові слова: методичне забезпечення, модель, адекватність оцінки, диференціація.

ВСТУП

Постановка проблеми. Репрезентація форми удосконалення методичного забезпечення внутрішнього фінансового контролю реалізується у т. ч. в напрямку правильності та своєчасності формування статутного капіталу корпоративного підприємства з іноземними інвестиціями. Це передбачає формування базису спеціальних ілюстративно-методичних моделей з урахуванням багатомірності внутрішньої будови такого капіталу, як об'єкту контролю. Окреслене повинно відбиватися у межах диференціації площини процедур внутрішнього фінансового контролю (згідно наявної ролі статутного капіталу в управлінні корпоративними фінансами).

Правильне (з точки зору законності, достовірності, доцільності) та своєчасне формування статутного капіталу корпоративного підприємства з іноземними інвестиціями здатне створити стартове та умовно безстрокове джерело фінансування ліквідності господарської діяльності та захисту власниками своїх фінансових інтересів. Основними принципами формування статутного капіталу можна визначити:

- 1) законність – проявляється у додержанні конкретних об'єктивних вимог, які врегульовані законами та іншими нормативними актами;
- 2) достовірність – це властивість інформації (яка міститься в установочних документах) бути правильно сприйнятою та коректною;
- 3) доцільність – це відповідність здійснюваних операцій поставленим цілям;
- 4) своєчасність – це здійснення операцій у визначений час.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у розвиток наукової думки щодо внутрішнього фінансового контролю підприємства належить Пантелєєву В. П. [3] та Белоусову М. О. [1]. Так, науковцями розглянуто загальні аспекти методології внутрішньогосподарського контролю у сфері правильності формування статутного капіталу. Зокрема Белоусовим М. О. [1] окреслені фактори, які сприяють удосконаленню контролю операцій щодо зміни статутного капіталу акціонерних товариств за рахунок негрошових внесків. Цінними, також, є напрацювання Скічко О., якою виділені особливості контролю витрат, що виникають у процесі реєстрації

підприємства [9]. Зокрема, у своїй науковій праці «Витрати на реєстрацію юридичної особи – відображення в бухгалтерському обліку» (2009 р.), автор, фактично, окреслив методологію до реєстраційного внутрішнього фінансового контролю статутного капіталу.

Разом з тим, саме комплексне методичне забезпечення внутрішнього фінансового контролю статутного капіталу корпоративного підприємства з іноземними інвестиціями практично не визначається як окремих предмет дослідження.

Мета статті (постановка завдання).

Відповідно до наведених положень, метою статті є визначення специфіки удосконалення методичного забезпечення внутрішнього фінансового контролю щодо правильності та своєчасності формування статутного капіталу корпоративного підприємства з іноземними інвестиціями. Окреслена мета актуалізує такі дослідницькі завдання: 1) диференціація площини процедур внутрішнього фінансового контролю щодо правильності та своєчасності формування власного капіталу підприємства з іноземними інвестиціями; 2) виділення засобів удосконалення методичного забезпечення з організації внутрішнього фінансового контролю правильності та своєчасності формування статутного капіталу корпоративного підприємства з іноземними інвестиціями (зокрема, у площині оцінки внесків засновників та легітимності статутного капіталу підприємства та контролю правильності набуття статусу об'єкту з іноземними інвестиціями).

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Визначення специфіки удосконалення методичного забезпечення внутрішнього фінансового контролю статутного капіталу корпоративного підприємства з іноземними інвестиціями потребує диференціації площини процедур щодо правильності

та своєчасності формування такого капіталу. Окреслене реалізоване у табл. 1.

Однією з перших відбувається операція із формування статутної складової капіталу засновниками, за рахунок їх внесків або надходжень від первинно розміщених акцій [5-6]. Відтак, загальна роль статутного капіталу в управлінні корпоративними фінансами дозволила ідентифікувати у якості загального завдання (окресленої площини) – захист власниками своїх фінансових інтересів.

Констатуємо, що згідно чинного законодавства (зокрема, ст. 30 і 31 Закону України «Про господарські товариства» [6]) – до дня установчих зборів засновники публічного корпоративного підприємства зобов'язані внести не менш ніж 25% (а приватного – не менш 50%) номінальної вартості акцій на спеціальний рахунок (відкритий засновниками у банку для формування статутного капіталу, згідно Інструкції про порядок відкриття та використання рахунків у національній та іноземній валюті від 18.12.98 № 527) [7]). Крім того, для реєстрації корпоративного підприємства з іноземними інвестиціями необхідно здійснити обов'язкові дії, які, вимагають певних витрат. Зокрема таких обов'язкових платежів як [9]: 1) реєстраційні збори; 2) оплата послуг нотаріуса; 3) оплата послуг банківської установи (за відкриття поточного рахунку); 4) оплата послуг юридичної компанії, що проводила реєстрацію та ін.

Відтак, власники для захисту своїх фінансових інтересів мають сформувати системи внутрішнього фінансового контролю формування статутного капіталу підприємства. Це може бути реалізоване за допомогою ряду специфічних завдань, зокрема:

- 1) підтвердження адекватності оцінки внесків засновників та легітимності (законності) сформованого статутного капіталу;
- 2) підтвердження частки іноземного інвестора.

Таблиця 1

Диференціація процедур контролю правильності та своєчасності формування статутного капіталу підприємства з іноземними інвестиціями

Загальна роль капіталу в управлінні	Загальне завдання контролю (реалізується рядом специфічних завдань)	Диференціація ролі капіталу в управлінні корпоративними фінансами	Диференціація специфічних завдань контролю
Визначає виділені підприємству або залучені ним (на засадах, визначених чинним законодавством) фінансові ресурси у вигляді грошових коштів, вкладень у майно або інші цінності.	Захист власниками своїх фінансових інтересів, з точки зору правильності та своєчасності здійснення операцій щодо формування та зміни статутного капіталу (у відповідності методології його обліку та нормативних актів).	Дозволяє побудувати модель контролю правильності та своєчасності формування майнової основи діяльності підприємства	Підтвердження адекватності оцінки внесків засновників та легітимності статутного капіталу
		Дозволяє побудувати модель контролю правильності набуття статусу об'єкту з іноземними інвестиціями (що визначається з точки зору законності набуття статусу)	Підтвердження та контроль частки іноземного інвестора від дня зарахування іноземної інвестиції на його баланс

* розроблено на основі [3]

Так, підтвердження адекватності оцінки внесків засновників та легітимності (законності) сформованого статутного капіталу можливе на основі побудови відповідної моделі контролю майнової основи діяльності підприємства. Вона повинна містити ряд

елементів, що наведені у табл. 2.

Законодавчо встановлена можливість здійснення внесків засновників у грошовій формі (у т.ч. у грошовій одиниці України та іноземній валюті, що визначається НБУ як конвертована) та у

негрошовій формах (зокрема, цінними речами, майновими чи іншими відчужуваними правами, що мають грошову оцінку) [6]. При цьому положення П(с)БО 12 та Лист державного комітента України з питань регуляторної політики «Про документи, що підтверджують формування статутного фонду

товариства» [3], визначають, що майно має бути оцінено за справедливою вартістю. Це формує необхідність незалежного підтвердження адекватності їх оцінки (у межах процедури погодження вартості у валюті, яка визнана конвертованою НБУ).

Таблиця 2

Елементи моделі контролю адекватності оцінки внесків засновників та легітимності статутного капіталу підприємства (сформовано на основі [3; 1])

Елемент моделі	Призначення	Алгоритми для побудови моделі
<i>Специфічна частина</i>		
Підтвердження вартості негрошових засновників	Дозволяє визначити справедливу вартість немайнового внеску засновника	Фактична вартість внесків засновника = Зв-Вно. Результати повинні бути обов'язково відображені у спеціальній картці засновника
<i>Загальна частина</i>		
Підтвердження величини сплаченого капіталу	Відображає рух статутного капіталу у процесі його формування та зміни.	Справедлива вартість статутного капіталу = СК+ДВК-НК-ВилК. У розрахунок приймається фактична вартість внесків засновників
Підтвердження легітимності статутного капіталу (якщо одиницею власності є акція)	Дозволяє проконтролювати: 1) зміст установчих документів; 2) дотримання законодавчих вимог щодо формування статутного капіталу, видів внесків, термінів та порядку оплати	Перевірка державної реєстрації випуску акцій: дотримання обсягів емісії $Од=Он-Оф$; дотримання номіналу емісії: $Нд=Нс-Нф$; дотримання строків оплати підписки на акції, передбачених законодавством та статутом: $Тд=Тн-Тф$; дотримання законодавчо встановленого мінімального розміру статутного капіталу: $СКд=СК_{min}-СКз$
Встановлення легітимності циркулюючого капіталу	дозволяє встановити легітимність формування відносин власності (якщо одиницею власності є акція)	Перевіряється відповідність видів і кількості звичайних розміщених акцій тим, що об'явлені у статуті: $Ав=Ан-Арозмф$;

Примітка

Вно – незалежна експертна оцінка внесків засновників що мають негрошову форму; Зв – вартість заявлена власником внеску; ВилК – вилучений капітал; НК – неоплачений капітал; ДВК – додатково вкладений капітал; СК – статутний капітал зареєстрований; Тд – дотримання строків оплати (підписки на акції, паїв чи часток), передбачених законодавством та статутом; Тн – строки оплати, передбачені законодавством та статутом; Тф – фактичні терміни; СКд – дотримання законодавчо встановленого мінімального розміру статутного капіталу. Наприклад, мінімальний розмір статутного капіталу акціонерного товариства становить 1250 мінімальних заробітних плат (виходячи із ставки мінімальної заробітної плати, що діє на момент створення акціонерного товариства). СК з – сума статутного капіталу за документами; СК_{min} – сума статутного капіталу законодавчо встановленого мінімального розміру; Он – обсяг емісії акцій нормативний (за номером свідоцтва про емісію); Оф – обсяг емісії акцій фактичний (випущений згідно свідоцтва про емісію); Од – дотримання обсягів емісії; Нд – номінал емісії акцій нормативний (за номером свідоцтва про емісію); Нс – номінал зазначений у свідоцтві; Нф – номінал емітованих акцій фактичний; Ав – відповідності видів і кількості звичайних розміщених акцій об'явленим у статуті; Арозмф – кількість звичайних акцій фактично розміщених (за виключенням тих, що викуплені у акціонерів); Ан – кількість розміщених звичайних акцій об'явленим у статуті.

Згідно виділених положень можливою є побудова специфічної частини інтерактивної моделі контролю адекватності оцінки внесків засновників та легітимності статутного капіталу. Її ілюстративна частина може бути сформована за контрольними картками внесків засновників. Однак, з метою забезпечення інформативності даних окреслені картки мають відображати всі зміни корпоративних прав власника. Крім того, у їх змісті має бути наявне підтвердження, щодо отримання немайнового внеску (зокрема № акту прийому-передачі майна, яке вносить учасник для формування статутного капіталу). Це пов'язане з тим, що майно, передане як внесок, потребує перереєстрації на підставі правостановлюючих документів та акту прийому-

передачі майна [4].

У статутному капіталі підприємства з іноземними інвестиціями можуть бути наявні операції щодо його зміни, наприклад [1]: 1) збільшення (за рахунок додаткових внесків, додаткової емісії акцій або реінвестицій дивідендів); 2) зменшення (за рахунок деномінації або викупу акцій чи паїв). Відповідно за даними контрольних карток внесків засновників, має забезпечуватися взаємодія специфічних елементів моделі, із загальними. Це надає можливість підтвердження: 1) величини сплаченого капіталу; 2) легітимності статутного (циркулюючого) капіталу.

Крім того, загальна частина окресленої моделі має забезпечувати контроль легітимності установчих документів. Положення таких документів мають

складатися відповідно до чинного законодавства (зокрема Господарського кодексу України, Цивільного кодексу України, Закону України «Про господарські товариства», Закону України «Про акціонерні товариства» [2]). Так, обов'язковими є положення, щодо [2]:

- загальних вимог до правової основи, а саме: (1) найменування суб'єкта господарювання; (2) мети і предмету господарської діяльності; (3) складу і компетенції органів управління та порядку прийняття управлінських рішень; (4) порядку формування майна, розподілу прибутків, прийняття управлінських рішень, умов реорганізації та ліквідації;

- вимог до засновницького договору, а саме: (5) порядку спільної діяльності; (6) порядку розподілу прибутків, управління діяльністю суб'єкта господарювання та участі в ньому засновників; (7) порядку вибуття або входження нових засновників;

- вимог до положень статуту, а саме: (8) відомості щодо розміру і порядку утворення статутного капіталу та інших фондів (з урахуванням всіх змін, що відбулися). У інших випадках відомості про розмір часток кожного з учасників, розмір, склад та порядок внесення ними вкладів; (9) інші відомості, які не суперечать законодавству у т.ч. щодо господарської компетенції органів державної влади, органів місцевого самоврядування чи інших суб'єктів (у випадках, визначених законом); (10) дані, щодо затвердження положення власником майна (засновником) суб'єкта господарювання.

У якості складової блокування операцій із збільшення або зменшення статутного капіталу можуть виступати:

- дані щодо вартості негрошових внесків засновників за результатами незалежної експертної оцінки. Констатуємо, що у випадку перевищення заявленої вартості негрошового внеску (згідно

правовстановлюючих та інших документів) над його вартістю згідно незалежної експертної оцінки, а також якщо вартість внеску не підлягає грошовій оцінці – операція має бути заблокована. Відповідно акту прийому-передачі майна (яке вносить учасник для формування статутного капіталу) не складається до моменту погодження вартості внеску між засновниками або акціонерами. У випадку проходження операції немайновий внесок до статутного капіталу зараховується як частка власності. Наявність такої контрольної точки дозволяє визначити справедливу вартість статутного капіталу.

- дані, за кожною емісією акцій, згідно реєстраційного коду ЄДРІСІ. При цьому не може бути перевищення фактичного номіналу та обсягів випуску акцій над нормативними (зазначеними у Єдиному державному реєстрі інститутів спільного інвестування).

Завдання, щодо підтвердження та контролю частки іноземного інвестора від дня зарахування іноземної інвестиції на баланс доцільне з точки зору правильності набуття статусу об'єкту з іноземними інвестиціями. Так, отримання відповідного статусу забезпечується (відповідно до положення Постанови № 928 «Про затвердження Положення про порядок державної реєстрації іноземних інвестицій») з моменту державної реєстрації іноземної інвестиції у балансі (за умови, що вона не нижча за 10% від загального статутного капіталу [8]). При цьому підтвердженням факту реєстрації іноземної інвестиції є інформаційне повідомлення «Про внесення іноземної інвестиції» (із відповідним реєстраційним номером та датою державної реєстрації), засвідчене підписом посадовою особи та скріплене печаткою органу державної реєстрації [8]. Відповідно, основою моделі є контрольні таблиці, що узагальнюють елементи документального контролю (табл. 3).

Таблиця 3

Елементи моделі внутрішнього фінансового контролю правильності набуття статусу об'єкту з іноземними інвестиціями*

Елементи	Призначення	Методи документального контролю
Формальна перевірка інформаційного повідомлення «Про внесення іноземної інвестиції»	Аналіз дотримання встановленої форми повідомлення та наявності в ньому всіх необхідних реквізитів. Особливу увагу слід приділяти виявленню сумнівних реквізитів, протиріч в змісті окремого документа.	Зовнішній огляд інформаційного повідомлення та вивчення реквізитів щодо: 1) періоду використання інвестицій; 2) обсягу інвестицій (у валюті, що є конвертованою НБУ та у національній валюті України); 3) об'єкту здійснення інвестицій; 4) форми здійснення інвестицій (ідентифікованої як часткова участь у підприємстві, із вказанням відповідної частки інвестора та виду інвестицій); 5) відомостей про інвестора; 6) реєстраційного номеру та дати державної реєстрації
Формальна та арифметична перевірка даних бухгалтерського обліку		Зовнішній огляд та вивчення реквізитів щодо: 1) правовстановлюючих документів, які підтверджують факт внесення іноземної інвестиції на баланс підприємства; 2) обліку корпоративних прав власника.
Зіставлення даних бухгалтерського обліку та даних інформаційного повідомлення	Перевірка правильності та своєчасності набуття статусу об'єкту з іноземними інвестиціями	Зіставлення документів, що відображають операції та факти щодо внесення іноземної інвестиції правовстановлюючими та реєстраційними документами. Окреслене спрямоване на виявлення протиріч між різноманітними похідними і первинними документами щодо обліку іноземної інвестиції та її реєстрації.

* сформовано на основі [10]

Ураховуючи елементи моделі внутрішнього фінансового контролю щодо правильності набуття

статусу об'єкту з іноземними інвестиціями у якості складової блокування операцій щодо статутного

капіталу у цілому може використовуватися нормативне відсоткове значення відповідної частки інвестора (зафіксоване у Законі України «Про режим іноземного інвестування» [8]).

Це пов'язане з тим, що зміни статутного капіталу можуть призвести до втрати статусу підприємства з іноземними інвестиціями у випадку, якщо частка іноземного учасника [10]: 1) стане меншою за 10 % від загального обсягу статутного капіталу; 2) складатиме 100% його вартості (оскільки це, фактично, веде до створення корпоративного іноземного підприємства). Так, за умови збільшення статутного капіталу такого підприємства, без участі іноземного учасника, він може втратити первісно зафіксований у контрактній угоді рівень впливу [10].

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Наведені вище положення дозволяють констатувати, що:

1. Згідно з чинним законодавством України однією з перших відбувається операція із формування статутної складової капіталу засновниками за рахунок їх внесків або надходжень від первинно розміщених акцій. Відтак, загальна роль статутного капіталу в управлінні корпоративними фінансами дозволила ідентифікувати у якості загального завдання (окресленої площини) – захист власниками своїх інтересів. Констатуємо, що до дня установчих зборів засновники публічного корпоративного підприємства зобов'язані внести не менш ніж 25% (а приватного – не менш 50%) номінальної вартості акцій на спеціальний рахунок, відкритий засновниками в банку для формування статутного капіталу. Крім того, для реєстрації корпоративного підприємства з іноземними інвестиціями необхідно здійснити обов'язкові дії, які, вимагають певних витрат. Відтак, власники для захисту своїх фінансових інтересів мають сформувані системи внутрішнього фінансового контролю формування статутного капіталу підприємства. Це

може бути реалізоване за допомогою ряду специфічних завдань, зокрема: 1) підтвердження адекватності оцінки внесків засновників та сформованого статутного капіталу; 2) підтвердження частки іноземного інвестора.

2. Засобами удосконалення методичного забезпечення організації внутрішнього фінансового контролю формування статутного капіталу корпоративного підприємства з іноземними інвестиціями є: модель контролю адекватності оцінки внесків засновників та легітимності статутного капіталу підприємства (що спрямована на реєстрацію параметрів зміни корпоративних прав власника); модель контролю правильності набуття статусу об'єкту з іноземними інвестиціями (що спрямована на реєстрацію частки іноземного інвестора у загальному обсязі статутного капіталу).

3. Очікуваний оптимізаційний ефект від удосконалення методичного забезпечення організації внутрішнього фінансового контролю самофінансування підприємства з іноземними інвестиціями полягатиме у вирішенні системних проблем визначеної сфери, а саме: удосконалення специфіки групування посадових позицій і організаційних одиниць; формування базових елементів стандарту контрольного процесу: впровадження базових засад регулювання загальних результатів; запровадження базових основ регулювання конкретних дій; уніфікації процесу відображення результатів діяльності служби та розробки керівництв з організації внутрішнього аудиту; усунення функціональних проблем щодо правил внутрішньогосподарського фінансового контролю; формування системи документального забезпечення контрольованих рішень і дій.

Перспективи подальших досліджень полягають у вдосконаленні методів організації внутрішнього фінансового контролю на підприємствах з іноземними інвестиціями, а саме у систематизації сукупності технологічних кроків та дій, які необхідно реалізувати з метою організації контрольного процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белоусов М. О. Внутрішній контроль статутного капіталу: організаційно-методичний підхід / М. О. Белоусов // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і ревізії: міжнародний збірник наукових праць. – Вип. № 1(19). – 2011. – С. 32-42.
2. Вимоги до змісту установчих документів // Господарський Кодекс України [Електронне джерело]. – Режим доступу: <http://www.kmcp.kiev.ua/index.php/dlya-yuridichnikh/item/500-вимоги-до-змісту-установчих-документів>.
3. Пантелеев В. П. Внутрішньогосподарський контроль: методологія та організація: [монографія] / В. П. Пантелеев. – К.: ДП «Інформ-аналіт. агентство», 2008. – 491 с.
4. Порядок державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку: постанова КМУ від 07.09.1998 р. № 1388 [Електронне джерело]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1388-98-%D0%BF>.
5. Про акціонерні товариства: закон України від 17.09.2008 № 514-VI [Електронне джерело]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
6. Про господарські товариства: закон України від від 19.09.1991 № 1576-XII [Електронне джерело]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>.
7. Про порядок відкриття та використання рахунків у національній та іноземній валюті: Інструкція Постановою правління НБУ від 18.12.98 № 527 [Електронне джерело]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>.
8. Про режим іноземного інвестування: закон України від 11.08.2013 р. [Електронне джерело]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>.

9. Скічко О. Витрати на реєстрацію юридичної особи – відображення в бухгалтерському обліку / Оксана Скічко // Вісник податкової служби України». – 2009 р. – № 31 (555). – С. 20.

10. Тимчина Л. І. Особливості обліку формування статутного капіталу підприємств з іноземними інвестиціями / Л. І. Тимчина, О. Б. Нестеренко [Електронне джерело]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/7_NMIW_2011/Economics/7_81115.doc.htm.

Гоблік Владимир Васильевич, Королович Оксана Емельяновна
ВНУТРЕННИЙ ФИНАНСОВЫЙ КОНТРОЛЬ ПРАВИЛЬНОСТИ И СВОЕВРЕМЕННОСТИ
ФОРМИРОВАНИЯ УСТАВНОГО КАПИТАЛА ПРЕДПРИЯТИЯ С ИНОСТРАННЫМИ
ИНВЕСТИЦИЯМИ

Правильное и своевременное формирование уставного капитала корпоративного предприятия с иностранными инвестициями способно создать стартовый и условно бессрочный источник финансирования ликвидности хозяйственной деятельности и защиты владельцами своих финансовых интересов. Целью статьи является определение специфики совершенствования методического обеспечения внутреннего финансового контроля относительно правильности и своевременности формирования уставного капитала корпоративного предприятия с иностранными инвестициями. В процессе исследования использованы общенаучные методы индукции и дедукции, относительно сочетания логического и исторического подходов к изучению элементов модели контроля адекватности оценки вкладов учредителей и легитимности уставного капитала предприятия. Определение специфики совершенствования методического обеспечения внутреннего финансового контроля уставного капитала корпоративного предприятия с иностранными инвестициями нуждается в дифференциации плоскости процедур относительно правильности и своевременности формирования такого капитала. В статье определено, что одной из первых проводится операция по формированию уставной составляющей капитала заказчика, за счёт их вкладов или поступлений от первично размещённых акций. За результатами проведённого исследования определено, что подтверждение адекватности оценки вкладов учредителей и легитимности (законности) сформированного уставного капитала возможно на основе построения соответствующей модели контроля имущественной основы деятельности предприятия, которая должна включать ряд следующих элементов: подтверждение стоимости неденежных учредителей, размер оплаченного капитала, легитимности уставного капитала (если единицей собственности является акция), определение легитимности циркулирующего капитала. Согласно выделенных положений возможным является построение специфической части интерактивной модели контроля адекватности оценки вкладов учредителей и легитимности уставного капитала. Практическая значимость полученных результатов заключается в следующем: 1) осуществлено дифференциацию плоскости процедур внутреннего финансового контроля правильности и своевременности формирования собственного капитала предприятия; 2) выделено средства совершенствования методического обеспечения организации внутреннего финансового контроля формирования уставного капитала предприятия (в частности, в плоскости оценки вкладов учредителей, легитимности уставного капитала предприятия и контроля правильности приобретения статуса объекта с иностранными инвестициями).

Ключевые слова: методическое обеспечение, модель, адекватность оценки, дифференциация.

Hoblyk V., Korolovych O.

THE INTERNAL FINANCIAL CONTROL OF CORRECTNESS AND TIMELINESS OF FORMATION OF THE AUTHORIZED CAPITAL OF ENTERPRISES WITH FOREIGN INVESTMENT

Proper and timely formation of the authorized capital of corporate companies with foreign investment makes it possible to create starting and conditional permanent source of funding of economic activities liquidity and protection of the financial interests of their owners. The aim of the article is to determine the specific improvement methods to ensure internal financial control in the accuracy and timeliness of the authorized capital of a corporate enterprise with foreign investment. General scientific methods of induction and deduction have been used in the investigation as well as the combination of logical and historical approaches to the study of elements of the control model adequacy assessment of founders' fees and legitimacy of the share capital of the company. Defining the specificity of the methodological provision improving of internal audit of corporate enterprise charter capital with foreign investment requires differentiation of the plane of procedures for accuracy and timeliness of such capital formation. The article stipulates that one of the first operations is a component of capital formation by statutory founders, through their contributions or the proceeds from of IPOs. The results of the study have determined that confirmation of adequacy assessment of founders' fees and legitimacy of the authorized capital becomes possible on the basis of construction of an appropriate control model of property fundamentals of the company, which should include a number of the following elements: confirm the value of non-cash founders, the value paid-up capital, the legitimacy of the share capital (if the unit of ownership is a share), establishing the legitimacy of circulating capital. According to the allocated positions it is possible to construct the specific models of interactive control of adequacy assessment of founders' fees and legitimacy of the share capital. The practical significance of the results is as follows: 1) the differentiation of the plane of internal financial control accuracy and timeliness of the formation of the equity of the company; 2) selection of the means of improving the methodological provision of internal financial control of the authorized capital of the company (particularly in the plane of assessment of founders' fees, legitimacy of the authorized capital and accuracy control of acquiring the status of object with foreign investments).

Key words: methodological support, model, adequacy of the assessment, differentiation.

Одержано 23.04.2015 р.